

RADEN NUM

deze maal:
MORRENOP S.P.

**S.R. ZOET -
HOUDERTJE?**

**kritische boekje
voor scholieren**

**S-RAAD KATE -
CHISMUS**

**OUDEERS OVER SR
BOLLETJE**

strip

MER

-krant van het Pius X lyceum-

SCHOOLPARLEMENT SCHIJNPARLEMENT

Bij de naam parlement denkt iedereen al dan niet onwillekeurig aan het nederlands parlement, de staten-generaal, die een controlerende functie hebben en de wetgevende macht bezitten. Daar degene die de wetgevende macht in handen heeft in feite alle macht bezit, hebben de S.G. in Nederland de macht in handen. Van het schoolparlement, dat binnenkort gekozen gaat worden, zou men dus kunnen verwachten (hetgeen ook velen doen, vooral in de lagere klassen en soms zelfs nog in de hogere klassen) dat het, van-

wege de naam parlement, werkelijk macht bezit. Dit is echter niet het geval. Het S.P. bezit slechts een adviserende taak: de schoolleiding hoeft de adviezen van het S.P. niet op te volgen en behoeft ook geen verantwoording van haar daden en besluiten af te leggen bij het S.P. Het is volgens ons dan ook veel beter om voor dit advieslichaam de naam SCHOOLRAAD te gebruiken in plaats

van SCHOOLPARLEMENT. De naam schoolraad drukt namelijk uit dat desbetreffende instantie slechts een adviserende bevoegdheid heeft. In deze Bolwerk zullen wij dan ook bij voorkeur de naam SCHOOLRAAD gebruiken.

redaktie

kijk UIT WAT JE DOET

„In Nederland bestaan geen schoolparlementen. Godzijdank, schoolparlementen passen ook niet in onze schoolsituatie, ze zijn pas zinvol, als we ontzaglijk veel hebben veranderd. In parlementen moeten immers beslissingen worden genomen, die bindend zijn voor het beleid. „Zo begint een stencil over schoolparlementen van VAAG, de scholierenaktiegroep van Amsterdam. Helge Bonset zegt ongeveer hetzelfde in hoofdstuk drie van zijn boek „Nooit met je rug naar de Klas“.

Daar staat, dat de leerlingen er op het ogenblik nog niet aan toe zijn om mee te beslissen in het schoolbeleid, omdat ze zich in grote getale nog niet bewust zijn van hun positie, het dragen van verantwoordelijkheid en het nemen van beslissingen, maar dat ze daar spoedig aan toe zullen zijn, misschien eerder dan men wel zou denken. „Van meebeslissen enzo hebben we toch allemaal geen verstand“, zeggen de meeste leerlingen nu trouwens zelf nog. Bonset wijst dan op de studenten, die er drie jaar geleden ook nog niet aan dachten meebeslissingsrecht op te eisen, maar dat nu als de gewoonste zaak van de wereld beschouwen. „Waarom zou dat bij de scholieren zoveel vlugger gaan?“, besluit Bonset. „De behoefte naar medebeslissingsrecht groeit langzaam, maar hoe sterker hij wordt, hoe meer iedereen zich vanzelf gaat verdiepen in de zaken, waarover hij wil meebeslissen. Een groepering is rijp voor meebeslissingsrecht, als ze het opeist“. Op geen enkele school is men op het ogenblik zover, dat er massaal door de leerlingen meebeslissingsrecht wordt opgeëist. Wel opereren er op de meeste scholen kleine groepjes leerlingen en leraren, die streven naar democratisering van hun school. Ze proberen tevens de onverschillige massa leerlingen en leraren in deze bewust te maken. Zoals bijna overal elders zien we hier op school nu ook, dat het door de aktiegroep gestarte streven naar democratisering heeft geleid tot de oprichting van een schoolparlement. Het reële gevaar bestaat echter dat het schoolparlement een inkapseling van dit streven betekent en dan tevens het einde. Want wat houdt ons schoolparlement in? Niets meer dan een vergadering van leraren, leerlingen, personeel

en ouders, die vrijblijvend adviezen uitbrengen aan de schoolleiding, d.w.z. dat de schoolleiding elk advies zonder meer naast zich neer kan leggen. In het schoolparlement zijn dan wel de leerlingen, leraren, het personeel en de ouders evenredig vertegenwoordigd, maar dat doet niets af aan het feit, dat een schoolparlement een schijn-demokratische instelling is. De uitspraken die zij doet zijn niet bindend. Het is dan ook niet juist en zelfs zeer misleidend om te spreken van een schoolparlement (wat immers, denk aan de Tweede en Eerste Kamer, beslissingsbevoegdheid impliceert, terwijl daar hier geen sprake van is). Schoolraad is daarom een juistere benaming voor een advieslichaam.

GEVAAR

Ik sprak hierboven niet voor niets van een mogelijke inkapseling van het streven naar democratie, want er is een groot gevaar verbonden aan de huidige ontwikkeling, namelijk dat men de schoolraad als het eindpunt van de democratisering gaat beschouwen. Zou dit het geval zijn, dan is hier van toepassing: „Ware het nooit geboren . . .!“ We zouden dan namelijk in de verleiding kunnen komen de instelling van de schoolraad te beschouwen als een handige zet van de schoolleiding om tegemoet te komen aan de eisen om inspraak en tevens om de leerlingenvereniging, die toch al een aflopende zaak was, te vernieuwen door er een schoolraad van te maken en er het cachet inspraak aan te laten toevoegen. Dat zou dan een voorbeeldig voorbeeld zijn van repressieve tolerantie, d.w.z. toegeven aan bepaalde eisen, zonder iets wezenlijks in de bestaande situatie te veranderen om zo de radikale elementen te ontkrachten. Is op deze manier de aktiegroep niet inge-

kapseld? Via de schoolraad wordt je kritiek in banen geleid en worden je wensen bespeeld. Een rektor zal steeds zorgen, dat de bestaande situatie, waar hij volkomen van afhankelijk is, niet in gevaar wordt gebracht. Hij zal altijd proberen op te volgen, wat hem van hogerhand wordt opgedragen. Ons hele onderwijssysteem funktioneert trouwens van bovenaf in plaats van onderop, wat volgens demokratiese beginselen toch voor de hand zou moeten liggen. Het is bovendien voor welke rektor dan ook niet erg leuk, om, wat hij in zoveel jaren toch maar heeft opgebouwd aan zijn uitsluitende leiding zien te ontsnappen en de schoolleiding met één afgevaardigde, die slechts een gelijkplaats inneemt met de anderen, in het Schoolparlement (één met beslissingsbevoegdheid) vertegenwoordigd te zien. Hij zal in de meeste gevallen dan ook alles doen zijn positie te handhaven.

BESLISSINGSRECHT

Het zal nu wel ongeveer duidelijk zijn wat onze schoolraad in feite te betekenen heeft. Dat je binnenkort op de cour mag roken en in de klas, maar is dat van fundamenteel belang? Wat noodzakelijk is, is dat wat leerlingen, leraren, personeel en ouders wenselijk of noodzakelijk achten voor de school (zij vormen de direktbelanghebbende groep; met voor het overgrote deel de leerlingen, voor wie de school tot nog toe altijd bedoeld is geweest) ook gebeurt. Daarvoor is beslissingsrecht een noodzakelijkheid, om zo te verwezenlijken wat de meerderheid graag wil.

AANGRIJPEN

Wat op het ogenblik de taak zou moeten zijn van onze demokraties te kiezen schoolraad. Natuurlijk moet je de mogelijkheid om de wensen in adviezen aan de schoolleiding kenbaar te maken aangrijpen, zonder het

eerder genoemde gevaar van inkapseling uit het oog te verliezen. Er moeten onmiddellijk reeksen hearings gehouden worden, waar iedereen zijn grieven en wensen, kritiek of wat dan ook naar voren kan brengen, waar (vervolg op pagina 5)

VERWIJTEN AAN DE VOORBEREIDENDE KOMMISSIES VOOR DE SCHOOLRAAD:

- waarom zijn de activiteiten van de voorbereidende commissies niet voortdurend bekend gemaakt?
- waarom zijn er niet uitsluitend openbare vergaderingen geweest van de commissies?
- waarom zijn de dokumentatie, die de verschillende commissies hebben verzameld en de rapporten, die zij ongetwijfeld zullen hebben opgesteld, niet gestencild en verspreid?
- waarom zijn er niet voortdurend hearings geweest, waar de ontwerpen van de commissies ter diskussie werden gesteld?
- waarom pretendeert men naar democratisering te streven, als het eigen optreden niet demokraties is?
- waarom hebben met name de leerlingen zich laten inkapselen en zoethouden?
- waarom is er van binnenuit geen aktie ondernomen om de schoolraad te laten mislukken en een schoolparlement, dus meebeslissingsrecht, te eisen; of duidelijk te maken dat een schoolraad een adviserend lichaam is en dus een schijn-demokratiese vertoning?

GEACHTE REDAKTIE:

Bolwerk nieuwe stijl is bij mij en bij vele andere leerlingen niet erg in de smaak gevallen.

Het opvallend tafellakenformaat noodzaakte de leesgierige leerling Bolwerk tot na de lessen ongelezen te laten. Het mankeerde er nog maar aan dat het papier een oranje fosforescerend tintje had.

Wordt Bolwerk je niet door een verbolgen leraar afhandig gemaakt, dan gebeurt dat wel door de wind op de cour of door jongere familieleden die er zo fijn hoedjes, schiepjes en dergelijke van kunnen vouwen.

Ja, je merkt beslist dat je ergens mee bezig bent, als je bolwerk leest. Het is net zoiets als tafel dekken of een bed opmaken. Daar heb ik een hekel aan, beste redactie.

Maar goed, om tenslotte een positief geluid te laten horen (want wij worden toch geacht positief te denken, nietwaar beste docenten?):

Ik vind dit een duivels listig stukje organisatie van de schoolleiding.

Constance Lensink 51

LIEFde

Blijf liefdesgedichten sturen. We worden er ten redactie burele mee overstromt. In één van de volgende nummers van Bolwerk zal een selectie uit dit werk verschijnen.

bolwerk lullig.

Bolwerk is een lekker lullig blad. Ze proberen een paar pagina's vol te proppen met ouwehoer of politiek. De meeste mensen van onze gemeenschap interesseert het geen bom. Mij ook niet.

Bolwerk is wel beter geworden sinds die ouwe hoer uit de redactie is gestapt. Alleen het formaat. Zo moeilijk mee te nemen (daarom wordt het door velen in de goot gegooid).

Maar de kleur, man, de kleur, geel, machtig, hip, creatief. Maar doe het volgende keer blauw of roze.

En dan vooral de artikelen waarmee het volzit. Prachtig, prachtig. Vooral al die kreten uit weke harten. Mensen dat, is pas poëzie. En dan dat enige! stripverhaal waarin een paar leraren voorkomen. Machtig, alleen een beetje flauw. Maar beste redactie, ga zo door het wordt beter. P.S. in welke klassen zitten de redactieleden? Niet allemaal ouwtjes hoor.

Sisi

KRITIEK-ERIG.....

AMSTERDAM, 7 november 1969
(de dag dat Bolwerk uitkwam)

De eerste aanblik was wel imponerend, vooral vanwege de grootte. Verder viel bij doorbladeren al een groot gemis aan illustratie op. Desondanks heb ik toch anderhalf uur deze uitgave (1900,- gulden) bestudeerd.

1) In het redactioneel wordt gejuicht, dat Bolwerk een nieuwe tijd tegemoet gaat. In hetzelfde stuk geeft de redactie echter toe dat ze op de oude voet verder zal gaan. Hoe rijmt zij dat? Verder blijkt de schrijver op het eind nog al wat communistische/socialistische sympathieën te hebben.

2) Waarom houdt de heer Bianchi zijn grammatica-lessen niet in zijn lokaal? (Bijna) niemand is daar bijzonder in geïnteresseerd.

3) Wat is politiek?, vraagt Ton van der Koppel zich af. Hij zegt heel wat, maar hij zegt feitelijk niets. (wat een spreker niet heeft in de diepte maakt hij goed in de lengte).

4) De tweede pagina is wat minder redactioneel, er staan tenminste enkele artikelen op, die nergens op slaan (karakteristiek voor de door andere redacties uitgebrachte jaargangen). De redactie is verder nogal egocentrisch, wat blijkt uit het opnieuw gaan nummeren van de jaargangen.

onderwerp, in dit geval „Politiek“. Van objectiviteit heeft deze Bolwerk niets weg. De drie grote christelijke partijen worden van de hand gedaan met de mededeling dat ze slechts ouwehoeren, wat dat ook moge zijn (pagina 5). De P.v.d.A., D'66, de P.S.P., de P.P.R., en de C.P.N. (de rode partijen)

SPECTATOR

NUMBER 6555 FRIDAY, NOVEMBER 13, 1959 PRICE NINEPENCE

—krant van het Pius X lyceum—

BOLWERK: verschijnt, ook wanneer er geen aanleiding toe is. 1e jaargang, nummer II. December 1969

REDAKTIE:

Matthias de Koning
Ton van der Koppel
Hella Kroon
Joke Wartenbergh

VASTE MEDEWERKERS:

Ko Ariëns
Bolletje
Ben Bugter
Marcel Gazendam
Anke van de Kroon
Henriëtte Looghman
Tars van Schaik
Fred Zoomers

ons belangrijker eerst alle voorradige (door de redactie aangenomen) tekst te plaatsen. Meer plaatjes hadden nog meer ruimte (paginaas) betekend, hadden nog meer geld gekost. We vonden anderhalf uur voor deze Bolwerk overigens toch nog erg weinig. We zullen vervolgens je betoog punt voor punt beantwoorden, om zo enige zaken te verduidelijken en recht te zetten.

ad 1. Bolwerk is op de eerste plaats verandert qua vormgeving, dat kun je toch wel zien, dachten we. Wat de inhoud betreft is het de bedoeling in ieder nummer één hoofdthema te behandelen (zoals het eerste: politiek in de school).

Daarnaast komen er onderwerpen van allerlei aard aan bod (zoals klups, pop, reisverslagen, kritiekjes etc.) en is het de bedoeling te teren op leuke, semi-leuke en kant nog wel rakende verhaaltjes. Dat betekent echter niet, dat proza en poëzie niet worden geplaatst, graag zelfs, verwacht het echter niet zozeer van de redactie. Wat redactie en vaste medewerkers aanvaardbaar vinden zal steeds worden geplaatst.

De communistisch/socialistische ideeën van de redactie (die opeens schrijver blijkt te heten) hebben we in het redactioneel niet terug kunnen vinden. Je moet het redactioneel van de vorige keer nog maar eens goed nalezen.

ad 2. Je hebt het niet zo begrepen. Trouwens namens welke „bijna niemand“ spreek jij?

ad 3. Je hebt het weer niet zo goed begrepen; je zal het wel niet zo eens zijn met de ideeën van de schrijver. (Als een schrijver veel te zeggen heeft gebruikt hij veel ruimte).

ad 4. Op pagina twee stonden, voor zover we weten, nogal wat gedichten. Hoe je die beoordeelt moet je natuurlijk zelf weten. Dat van die jaargang hebben we al meer gehoord.

ad 5. Dit is de zoveelste (ieder jaar wel een paar) afkeurende reactie op deze traditie.

ad 6. Mag Berend alsjeblieft? Verder geldt hetzelfde als onder drie. Mag B.B. alsjeblieft? (het blijkt dat Tars het niet zo eens is met de opvattingen van de redactie, maar dan feiten en argumenten graag).

ad 7. Tja, wat moet je hier nou op zeggen?

ad 8. Wie zeiden ons ook alweer, dat die paginaas er zo goed uitzagen?

ad 9. Waarschijnlijk wel, ja. Die volgende rustige pagina heb jij gelay-out, is het niet? Er staat overigens wel een stuk van T.K. op.

ad 10. Bedankt voor die complimenteuzesamenvatting en bedankt ook nog voor de vijf paginaas die je hebt gelay-out.

redactie

P.S. Als vast medewerker aan Bolwerk heb jij evenveel inbreng als de anderen. Redactie staat er maar voor de vorm.

5) Pagina vier gaf weer een beeld van de overkant van het kanaal. (zeer kenmerkend voor bijna elke Bolwerk-redactie).

6) Pagina 5 vertelt ons dat ene Berend Snijcoeck bepaald tegen de dienstplicht is. Verder geldt hier hetzelfde als voor T.K. onder drie.

Vervolgens laat B.B. merken (door aanhalings tekens e.d.) dat hij nu niet bepaald pro-Amerikaans is.

7) Pagina 6 en 7: wil de redactie er op toezien dat zij in het vervolg voldoende wrijfletters heeft?

8) De middenpagina's maken een rommelige indruk door de verschillende letterstanden, evenals het te overvloedige gebruik van kader-tjes.

9) Waarschijnlijk zijn de vlekken op de volgende bladzij een drukfout, verder geldt hetzelfde als voor de voorgaande pagina's. Door het ontbreken van een middenkader maakt de volgende pagina een opvallend rustige indruk. Vervolgens geeft Ernie Tee een krankzinnige reportage. Helemaal in het licht van het laatste treffen tussen beide partijen.

10) Als klap op de vuurpijl komt dan een strip en Ho. Beide schrik-/lachwekkend. Samenvattend kan ik zeggen dat deze Bolwerk inhoudelijk op hoog peil staat, doch dat er aan de lay-out nog wel wat gedaan kan worden.

T.A.M. 4F

antwoord:

Om te beginnen, laat je vooral niet door de grootte misleiden. Die illustraties, nou ja, dat hadden we zelf ook wel gewild, maar het leek

krijgen overdreven veel aandacht. De Vietcong, Che, Ho en Mao zijn, als men de „voorlichting“ moet geloven, de ware zaligheden. Ho zaliger was zelfs zo een heerlijkheid dat men meende een hele pagina aan hem te mogen besteden. Twee van de drie gesprekken met politici waren gevoerd met vertegenwoordigers van de genoemde rode partijen. Maar Bolwerk zou niet rood zijn, als „De Grootste Krant van Nederland“ — De Telegraaf — niet gehekeld werd, wat dan ook gebeurde (pag. 13 en 14) voorzien van een illustratie die duidelijk blijkt geeft van de mentaliteit van de huidige redactie.

Dit knal rode blad pretendeert het officiële orgaan van Pius X te zijn, dat bestemd is voor iedere leerling, maar niet iedereen is rood. De „Termen“ (pag. 14) zijn niet compleet. Hieraan ontbreken: het G.P.V., de S.G.P., B.P.-Koekoek, B.P.-Harmsen, en de heer Kronenburg (thans vertegenwoordiger van de C.H.U.) Al deze rechtse partijen, die ook zetels hebben in de tweede kamer, waren het vermelden zeker niet waard.

Verder zit er een grote meelbiet in de redactie van Bolwerk, die voorgeeft deel uit te maken van de aktie-groep en uit naam van deze groepering denkt te spreken, wanneer hij zegt dat er geen commentaar geleverd hoeft te worden op het stuk van Matthieu Besseling.

Verder zou ik willen verzoeken dat in het volgende nummer van Bolwerk een pagina wordt ingeruimd door Franco of P. de Jong voor mensen die het niet eens zijn met de rode Bolwerk-opvattingen.

Mocht de redactie gewetenswroeging krijgen door het plaatsen van een foto een hunner dan graag een foto van Lolo. Liever Lolo dan Ho.

P.S. In het bewuste Bolwerk kwam 295 keer het woord „politiek“ voor, als ik goed geteld heb, zowel als substantief, als adjectief, als in samenstellingen. Overdaad schaadt (niet van Mao).

F. Spiekerman 6B

ENQUÊTE

De uitslag van de Bolwerkenquête over politiek op school zal pas in het volgende nummer verschijnen. Tijdsgebrek natuurlijk.

SPELLING

Mijn pseudoniem is Juliette, niet Julliette. Denk om de spelling! ! !

reactie op bolwerk:

Vrijdag 7 november 1969 werd op school een blad uitgereikt, dat verschijnt onder de naam „Bolwerk“. De nieuwe samenstellers hadden het nodig gevonden om het oude handzame formaat te vervangen door een onhandig, onhanteerbaar formaat. De stank die deze vernieuwde Bolwerk verspreide zorgde er bijna voor dat onze wiskunde leraar, de heer Soons, ademnood kreeg. Slechts kortdaar optreden kon dit voorkomen. Op pagina drie staat vermeld dat dit de eerste jaargang is van een blad, waarvan wij allemaal weten (uitgezonderd de eerste klassers), dat het al langer verschijnt. Is dit verwaandheid van de nieuwe samenstellers??? Het eerste nummer van dit blad is gewijd aan „Politiek in de school“. Bolwerk wil ons „voorlichten“ over politiek en ons politiek bewust maken. Bolwerk wil ons tot aktiviteit aanzetten. Ik vraag me af hoe dit mogelijk is, daar Matthias de Koning zelf te lui is om even Van Dale te raadplegen om te zien wat daarin staat over het begrip „Politiek“. Een eerste vereiste voor goede voorlichting is een neutraal standpunt ten opzichte van het

MORREN OP HET S.P.

Ik hoor de laatste tijd hoe langer hoe meer morren over het schoolparlement en over de manier waarop dat voorbereid wordt.

Veel mensen vinden, dat de voorbereiding te stiltes gebeurt: ze horen nooit iets van die voorbereidende commissie en ze vinden het een erg ondemokratische situatie dat ze niet actief in de voorbereiding worden betrokken. Helaas moet ik bekennen, dat ik daar mee schuldig aan ben (ik zit zelf in de voorbereidende commissie). Deze situatie is ontstaan door een slechte coördinatie met Bolwerk, maar vooral door laksheid van onszelf (= een paar anderen en ikzelf). Maar misschien zul je toch voordat deze Bolwerk uitkomt, gemerkt hebben, dat wij onze fout proberen goed te maken. Belangrijker is het bezwaar dat het schoolparlement geen parlement is, maar een raad die alleen maar advies geeft en dus geen wezenlijke verandering brengt in de schoolstructuur. (Vergeet evenwel niet dat we in het reglementje hebben gezet dat het doel is het verkrijgen van medebeslissingsrecht).

Laat ik de huidige situatie en de „verandering“ die het S.P. daarin brengt nu eens analyseren; misschien brengt dat wat duidelijkheid en valt het dan met die bezwaren wel wat mee. Tot op dit moment is het op onze school (op alle bijzondere scholen, dus niet op openbare scholen) zo, dat de verantwoordelijkheid t.o.v. de wet voor

alles wat er op school gebeurt ligt bij het schoolbestuur (= bestuur van de Pius X Stichting). Dit bestuur stelt een rektor aan, een soort beheerder die op zijn beurt aan het schoolbestuur verantwoording schuldig is. In de praktijk komt het er op neer, dat één man de dienst uitmaakt. Hij staat aan het hoofd van een hele grote groep mensen. Je kunt deze structuur vergelijken met een pyramide: de basis (alle leerlingen, leraren, ouders etc.) is heel breed, de top is heel scherp en daar tussentussen zitten enkele „kommunikatie-organen“ zoals bestuur van ouders- en leerlingenvereniging en een lerarenkontaktkommissie. Deze kommunikatie-organen zijn enigszins, maar toch heel gebrekkig, op de hoogte met wat er aan de basis van de pyramide leeft. Zij berichten dit aan de top, zodat die daar rekening mee kan houden.

De top wil rekening houden met wat er leeft aan de basis enerzijds omdat de top vindt, dat de basis ook zijn oordeel moet kunnen geven, anderzijds omdat de top niet wil dat er onrust komt aan de basis (als de basis onrustig wordt, gaat de top wankelen!).

De top geeft dus af en toe wat toe aan de basis: dit noemt men nu repressieve tolerantie (repressie = onderdrukking, tolerantie = verdraagzaamheid).

Nu is de ruimte tussen het bovenste en het onderste van de pyramide een vrijwel holle ruimte, omdat de kommunikatie-organen die in die ruimte zitten, vrij slechte vertegenwoordigers zijn. Het

schoolparlement zoals dat nu in het reglementje vast ligt, is bedoeld om deze ruimte te vullen. Maar de repressieve tolerantie blijft, en wel in versterkte mate: de top weet nu immers precies hoeveel hij moet toegeven om de basis rustig te houden.

De vergelijking van de autoritaire maatschappijstructuur (in dit geval schoolstructuur) met de pyramide is al heel oud. Je kunt hem uitbreiden met de volgende theorie: als je de top van bovenaf naar beneden drukt, zodat de top steeds breder wordt en steeds dichterbij de basis komt, ben je bezig de pyramide (lees maatschappijstructuur) te demokratiseren. Als de top en de basis samen vallen, als de pyramide dus helemaal plat is, heb je de ideale democratie: heel het volk bepaalt wat er gaat gebeuren, er is geen autoriteit meer (sommigen noemen het anarchie). Of dit helemaal te verzevenlijken is, valt nog te bezien, maar het is wel gewenst dat de pyramide zo vlak mogelijk is.

Als het schoolparlement medebeslissingsrecht krijgt, is de pyramide in feite afgevlakt. De „platitude“ wordt bepaald door de mate waarin het schoolparlement medebeslissingsrecht heeft. Op onze school is het heel goed mogelijk het schoolparlement medebeslissingsrecht te geven.

Het is zelfs mogelijk het instituut rektor zoals het nu bestaat, af te schaffen. Het parlement is dan verantwoording schuldig aan het schoolbestuur en het bestuur

aan de wet. Nu hoeft alleen de wet nog maar veranderd te worden, maar als op een hoop scholen een schoolparlement op deze manier werkt, komt de wetsverandering vanzelf wel (zodat ook openbare scholen een schoolparlement krijgen). De holte ruimte in de pyramide is nu opgevuld. De volgende stap is het afvlakken. Deze stap is aan jullie, mopperaars. Doe het dan ook, je bent er geknipt voor, want elke verandering begint met mopperen.

Het opvullen van de holte betekende het scheppen van een nieuwe structuur. Vanaf het moment dat hij vastgelegd werd in een reglementje, is hij begonnen te verstarren. En een verstarde structuur helpt de bestaande situatie te handhaven. Er moet daarom voor gezorgd worden, dat ook deze structuur weer verandert, omdat de bestaande situatie niet bevredigend is. Maar willen we dat de top naar beneden komt, dan moeten we niet opnieuw een holle ruimte maken (door het schoolparlement af te breken) maar we moeten die opvulling gebruiken om de top naar beneden te trekken. Wij, de basis, moeten dat zelf doen; de top komt heus niet vanzelf naar beneden. M.a.w. er moeten acties gevoerd worden voor medebeslissingsrecht, en zodra dat bereikt is, moet er zelfbestuur geëist worden.

Alleen als de basis het voor het zeggen heeft, als het individu niet door een hogere in een dwangbuis gedrongen wordt, kan de mens tot volle ontplooiing komen, volledig zichzelf zijn, zoals de dominee dat zo treffend kan uitdrukken.

Ben Schmand

LIEVE REDAKSIE!

Amsterdam, 9-11-1969

Lieve Redaksie,

Van harte gelukkig met jullie eerste Bolwerk, het beste sinds jaren. Houen zo. Mag ik iets vragen? Ik snap nl. nog steeds niet goed wat er met politiek bedoeld wordt. Ko Ariens zegt wel: politiek is het geheel van maatschappelijke opvattingen, maar bedoelt ie nou:

a. het geheel van opvattingen omtrent de maatschappij?

b. het geheel van opvattingen die een maatschappelijke functie hebben?
c. het geheel van opvattingen die door de maatschappij zijn ingegeven?

Of, alle drie?
Hij zegt, dat de docenten hun eigen maatschappelijke ideeën en opvattingen hebben, dat hun meningen en uitingen door hun persoonlijke maatschappelijke instelling gekleurd worden en dat schoolleiding en leraren zich van hun maatschappelijke en politieke invloed op de leerlingen bewust dienen te zijn. Was dat nou ook het geval toen ik Karel en Teun dat briefje aan Elsie afpakte? Dat ik toen politiek bedreef, bedoel ik.

Maar laat ik eerlijk opbiechten.

Ik ben bezig in een eindexamenklas de kenmerken van de Frankische romans te repeteren. (Een politiek onschuldige en voor het eindexamen o zo nuttige bezigheid, „zullen“ jullie zeggen). Terwijl Piet zo braaf opnoemt, merk ik dat Karel en Teun zachtjes discussiërend iets schrijven, hetgeen onrust in hun omgeving veroorzaakt. Ik pak het briefje af ('t was gericht aan een lid van de andere sekse, ik mag dus verder geen namen noemen) geef Karel, die tegensputtert een stevig standje, kijk Teun diep verwijtend aan en beloon Piet die ondertussen is klaar-

gekomen met een 7.

Gekleurd optreden

Was dit optreden nu gekleurd door mijn persoonlijke maatschappelijke instelling? Ongetwijfeld!

Let nu goed op:

1. Ik heb Piet laten ervaren, dat ook onnozel werk (het leren van de kenmerken van...) beloond wordt. Niet hoog, want Piet moet leren met een beetje tevreden te zijn. (In de maatschappij krijg je het ook niet cadeau). Zo bereid ik Piet met tact voor op de ongetwijfeld vervelende taak die hij later met

(vervolg pagina 4)

(vervolg op pagina 4)

Popanaliese ::

EARTH OPERA

Teksten en muziek van Earth Opera zijn voor 90% afkomstig van Peter Rowan, die voordat de groep bestond voor zijn plezier al een groot aantal songs had geschreven. Op de Boston Be-in van 1967 ontmoette hij mensen met wie hij samen kon gaan spelen, en zo ontstond de Earth Opera. Met deze groep zette Peter Rowan uiteindelijk de beste nummers van zijn eigen oude repertoire op de langspeelplaat (Earth Opera-Elektra EKS 74016).

Het eerste nummer van deze L.P. omvat eigenlijk alle onderwerpen die later ook apart in de andere nummers naar voren komen. Om binnen de beschikbare ruimte een goed beeld te geven van de inhoud van deze L.P. houden we ons verder alleen bezig met dit eerste nummer.

The Red Sox are winning

When you are gone, I keep track of the time in my diary line by line, and the past is behind it was so long ago, when believing and beauty celebrated the birth, it was green, lovely green we could fly like milkweed.

But nowadays no-one seems to care they laugh at me when I ride my bike turn away in shame when I fly my kite.

I spend my Saturdays alone in the mirror arranging my hair, in the end what is there to talk of? Passing time should I turn of the TV? Or go to the race-track and bet on the dogs? And the weather is strange, no summer this year in the days of the war, but the Red Sox are winning!

Let's make Boston Amerika's number one Base Ball City . . . ! Kill the hippies, kill the hippies . . . !

Wat wij hieronder doen is niets anders als het weergeven van de gedachten die wij hadden, toen we deze tekst doorlezen; men hoeft hier verder geen enkele waarde aan te hechten. In het eerste deel komt heel sterk een romanties verlangen naar het verleden naar voren. Naar de tijd waarin de mensen nog in het leven geloofden, naar de tijd van de groene weiden, van sprookjes en op bezemstelen vliegende heksen. (Overigens een veel voorkomend verlangen in de popmuziek; vgl. Beatles, the Band, Incredible Stringband, enz.) Hij zit bijvoorbeeld bij zijn dagboek te mijmeren, waarin die vroegere tijden regel voor regel beschreven zijn. Ook uit een soort verveling overigens, wat moet hij anders doen? Alles wijst op die gelukzalige verleden tijd, die inderdaad „verleden tijd“ is. Want tegenwoordig beleven we heel andere tijden. Tijden van beton, efficiëntie en raketten. Tijden waarin die romantiese ideeën belachelijk en kinderachtig zijn. „Daar koop je niets voor“. Den mensen lachen je uit en vinden je een schande voor de maatschappij, als je dingen doet die niet meer in deze maatschappij passen. (fietsen, vliegeren) Zie verder ook het nummer Lather van Jefferson Airplane. Het laatste deel maakt een veel neerslachtiger indruk dan de vorige koepletten. Het verlangen naar het verleden in de keiharde wereld van vandaag maakt dat hij helemaal op zichzelf is aangewezen (hij kijkt veel in de spiegel, schrijft in zijn dagboek; allebei eenzaamheidssymbolen!). Die eenzaamheid brengt verveling met zich mee, die hij weergeeft in de symbolen van de tegenwoordige tijd: Hij heeft het over zaterdag, de vrije dagen die men door moet zien te komen. Men moet zich ergens mee bezig zien te houden (in de letterlijke betekenis van het woord!), meestal zo passief mogelijk. T.V. kijken?

Wedden bij de hondenraces? Praten over het weer? Het is vreemd weer. Geen zomer dit jaar! (De tekst is hier opeens er spookachtig, dreigend! In deze dagen van oorlog

(er wordt ook wel beweerd dat atombommen de weersgesteldheid drasties beïnvloeden) maar Fijenoord wordt landskampioen! De tekst is vol tegenstellingen hier. Eerst praten over het weer, dan over de oorlog, waar men zich dan weer niets van aan blijkt te trekken, want het belangrijkste voor de mensen is nog steeds welke voetbalploeg er wint, en niet hoeveel mensen er bij gevechten doodgemaakt worden. Uit dat onberedeneerde gevoel van: Hup Fijenoord, komt zelfs nog vrij makkelijk de niet beredeneerde haatkreet voort: Kill the hippies! (Terwijl die zich vaak juist met dat romantiese wereldbeeld, en ook met die oorlog, maar in elk geval niet met T.V. en voetballen, ophielden.)

In tegenstelling tot de eerste L.P. zijn de nummers van de tweede langspeelplaat (The Great American Eagle's Tragedy) veel meer speciaal voor deze plaat geschreven. Van deze L.P. willen we in het bijzonder het titelnummer noemen, voornamelijk omdat we het erg goed vinden. Goed bijvoorbeeld vanwege de wanhoop die eruit klinkt, vanwege de als mitrailleur klinkende drums, vanwege de manier waarop de positie van Amerika in de wereld, en speciaal in Vietnam, in de tekst is gestopt.

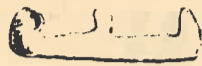
Ergens halverwege komen de volgende regels voor, waarin het protest doorklinkt: . . . His silver arrow scorched the sky and I can hear the Eagle scream . . . Met die zilveren pijl, die de hemel verbrandt, wordt waarschijnlijk een bommenwerper bedoeld, die de Amerikaanse Adelaar van angst doet krijsen. (die van het Amerikaanse wapen afkomstige wapen staat voor het oude, rechtvaardige Amerika) En de tragedie is dat ten slotte elk protest verdwijnt in de „stille meerderheid“ van de mensen die in de overwinning geloven als oplossing:

.. The victory silence is consuming me, But we've killed at last the Eagles' cry . . . Luister (!) vooral naar de wanhoop van het einde: the kingdom is crumbling the king is in the counting-house laughing and stumbling, his armies are extended way beyond the shore as he sends our lovely boys to die as we send our lovely boys to die as you send our lovely boys to die Oh people, I can't stand it anymore oh God Bye bye bye die die die Stop the war STOP THE WAR oo OOH!!!!

And call out before the God; in a foreign jungle war.

STRIP (zeer primitief)

was een kortbarig werklustig element

↓ dood (vermoord)

1

kealhoofdig gesettled individu

langbarig werkschuw element

2

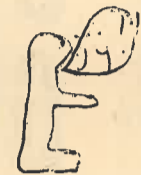
we heeft 't gedaan?

langbarig werkschuw element (stelt altijd kritiese vragen,

3) zie ook 2)

3

hha!

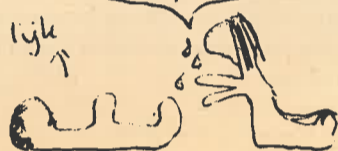
langbarig werkschuw element (weet natuurlijk weer nergens van)

kealhoofdig gesettled element

(altijd direkt met oordeel (kaar)

4

o, ik ongelukkige

langbarig werkschuw element, (heeft altijd met iedereen medelijden, toch met zichzelf)

5

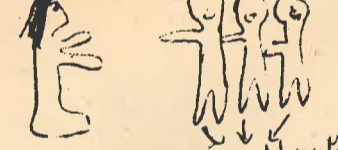
kortbarig karriere-makend individu (altijd nuttig voor de gemeenschap)

langbarig werkschuw element (heeft nog steeds medelijden)

6

Schuldig!!!

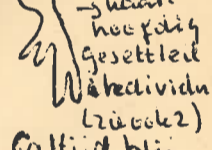
langbarig werkschuw element (heeft 't altijd gedaan) individuen

ik ben onschuldig!

langbarig werkschuw element (trekt altijd aan het kortste eind)

Ha ha!

kealhoofdig gesettled individu (zie ook 2) (altijd blij als er weer een langbarig werkschuw element opgenomd is) EINDE!

Motorheld,

Oorlog en Vrede.
Is oorlog geen vrede?
En is vrede geen oorlog?
Wordt er onder oorlog meer gebeden?
Wat is vrede eigenlijk?
Waarvoor al die gebeden?
„Vrede zal er nooit komen“
Dat is het wat iedereen zegt
Je kunt er alleen maar van dromen.
Men vindt oorlog wreed
Maar toch zal de dag komen
De dag dat alles goed zal zijn
Er zullen dan geen mensen meer sterven
Geen hart doet dan nog pijn
Voordat dit gebeurt, nog heel lang
Lang na het leven mijn
B. E. 2H

Gij zoon der dapp'eren
Gij laat Uw haren wapp'eren
In de zwoele, zwiepende zomerwind
Waarin Gij komt aangestoven zo gezwind
Dat ik mijn herte harder voel kloppen
In boezem en in ving'rentoppen.
Ik voel me getroost en ben gebaat
Als ik kijk naar Uw stoere man'lijke gelaat.
Uw trotse mond en taai neus
Maken U toch zo flatteus
Uw vurige ogen
Die mij nog nooit bedrogen
Dringen door mijn herte en ziel.
Oh, Gij zijt toch zo stabiel
Op U kan ik vertrouwen
En daarom van U houden
Oh Prinsch mijner dromen
Gij zult mijn Liefde niet beschromen.
Bij U zijn al mijne gedachten
Laat mij in eeuwigheid op U wachten.

Trinpati

kritisch boekje

Het kritische boekje voor scholieren

In Denemarken is een goedkoop, handzaam en nuttig boekje verschenen met aanwijzingen, raadgevingen en stukjes informatie bestemd voor de scholieren in hun typische leersituatie. Er schijnen al heel wat scholen te zijn, waar het boekje dezelfde functie vervult als in China Mao's rode boekje (gewapper, koorzang, discussie). Actiegroep Amsterdam is bezig met pogingen de rechten van dit boekje te verkrijgen en voor een goedkope uitgave te zorgen!

Enkele citaten volgen hier.

Alle volwassenen zijn papieren tijgers

- Vaak zeg je tot jezelf: het heeft geen zin. We krijgen er toch nooit iets door. De volwassenen regelen alles — en onze klasgenoten zijn bang en onverschillig.
- Een tijger kan er angstjagend uitzien. Maar als hij van papier is, kan hij niemand opeten. Jullie geloven teveel in de macht van de volwassenen en te weinig in jullie eigen mogelijkheden.
- De volwassenen hebben veel macht. Het zijn echte tijgers. Maar op de lange duur kunnen ze nooit de macht over jullie krijgen. Het zijn papieren tijgers.
- Als jullie meer weten en meer met elkaar discussiëren, kunnen jullie veel meer doorgevoerd krijgen dan jullie denken.
- Als je het naar je zin hebt en vindt dat alles in orde is en gaat zoals het moet gaan dan heb je dit boekje niet nodig. Laat het dan aan iemand anders zien die niet tevreden is en die het niet zo naar zijn zin heeft zoals jij.

Wanneer leer je slecht?

Alles wat hier staat is door psychologen ontdekt. Maar het is nog niet zo ver dat alle leraren en ouders het weten:

- Als je je verveelt leer je niets.
- Als je geen zin hebt in wat je doet, let je niet op. Als je niet oplet, leer je niets.
- Als je moe bent en futloos, leer je niets.
- Als je niet begrijpt waarom je iets moet leren, leer je slecht.
- Als alleen de leraar aan het woord is, leren de leerlingen slecht.
- Als je niet mag gebruiken wat je moet leren, leer je slecht.

Voorbeelden van vragen aan leraren

- Waarom gaat iedere les op dezelfde manier?
- Waarom werken we nooit in groepen?
- Waarom mag de leraar zelf bepalen wanneer we op moeten houden met lezen?
- Waarom moeten we altijd op onze stoel blijven zitten?
- Waarom discussiëren we nooit in de klas over de dingen die we behandelen?
- Waarom werken we nooit samen met een andere klas?
- Waarom hebben we altijd alleen maar tijd voor wat er in het boek staat?
- Waarom hebben we zo druk? Wat moeten we zo dringend halen?
- Is onderwijs altijd iets met boeken en plaatjes?
- Waarom moeten we vandaag die film zien?

Over het jij-zeggen

Het is een voordeel „jij” te zeggen tegen een leraar. Dat kun je bereiken door het gewoon te gaan doen. Hoe meer er in de klas zijn die het willen, des te beter is het. Je kunt het eerst vragen. Is het antwoord „ja”, dan is het probleem opgelost. Is het antwoord „nee” — dan ga je gewoon door met „jij” zeggen, eventueel zeg je iedere keer beleefd „pardon” — maar je gaat er mee door. Denk er aan dat de andere helft — de leraar — al „jij” zégt.

Over voorlichting van leraren

Veel leraren zijn slecht op de hoogte met wat er in de wereld om hen heen gebeurt. Je kunt dat verhelpen door knipsels uit kranten en tijdschriften mee te nemen. Die kunnen van alles omvatten, van artikelen tot advertenties. Het kan over een radio- of TV-uitzending gaan waar je hem graag op attent wilt maken. Het kan een goed boek zijn dat de leraar moet lezen en dan kunnen jullie het op de bibliotheek voor hem lenen. Geef het hem persoonlijk, leg het op zijn lessenaar of op zijn plaats in de leraarskamer.

Zo'n voorlichtingscampagne kan veel omvattend zijn. De leraar kan te weinig weten over seksuele problemen, over jonge mensen en hasjish, of hij kan gewoon geen gevoel voor humor hebben. Knip boekrecensies voor hem uit, of grapjes, of maak hem attent op lezingen e.d. die zijn persoonlijkheid kunnen trainen of verruimen.

Je kunt „is er iets voor u te doen”-acties houden. Dat wil zeggen dat je van vroeg tot laat je wil tot samenwerking toont (met borden, directe aanbiedingen, spreekoren enz.), als het van de kant van de leraren ontbreekt aan wil tot samenwerking. Je kunt aanbieden met alles te helpen, van auto-wassen tot tuin spitten tot voorbereiden van de les en seksuele voorlichting.

Wat doen de volwassenen met jullie?

De volwassenen en hun maatschappij stellen jullie enige vrijplaatsen ter beschikking: jeugdclubs, hobbyclubs, verenigingen. Er zijn ook enkele privé-mensen die zich ten doel gesteld hebben jullie mogelijkheden voor je vrije tijd te geven: padvinderij, dansscholen en sportclubs.

Maar wees je ervan bewust, dat overal waar de volwassenen jullie iets ter beschikking stellen, ze ook over jullie willen heersen. Ze willen jullie allemaal iets laten doen — jullie tot iets bepaalds maken.

Jeugd- en hobbyclubs willen jullie de zogenaamde „juiste-vrije-tijdsbesteding” geven.

De padvinderij wil jullie in een uniform stoppen, ze willen jullie gescheiden houden van het andere geslacht, ze wil jullie maken tot wat de „goede leden van de maatschappij” noemen.

De dansscholen willen jullie goede manieren geven, d.w.z. willen jullie proberen ertoe te gedragen zó dat de volwassenen jullie „keurige jongelui” vinden.

De sportclubs willen jullie leren dat het er om gaat de snelste en de sterkste te zijn en altijd te proberen te winnen van andere mensen. En dat je maar je mond hebt te houden als je verliest.

(Overgenomen uit Nieuwsbrief 3 van de Landelijke Groep Kritiese Leraren)

(vervolg pagina 8)

Kijk uit wat je doet (vervolg pag.1)

men tot een formulering komt en door alle aanwezigen volgens één-man-één-stem wordt gestemd. Natuurlijk kan er ook de schoolraad zelf aan de kaak gesteld worden en moeten uitspraken worden geformuleerd over het door de schoolleiding gevoerde en te voeren beleid. De schoolleiding zal steeds duidelijk moeten maken, waarom zij een bepaalde maatregel heeft genomen, of een bepaald advies van de schoolraad terzijde heeft gelegd. Is de beargumentering daarvan volgens de leerlingen en leraren niet voldoende, dan kan daar onmiddellijk actie uit voortvloeien om je eis alsnog aanvaard te krijgen. Hier zijn we trouwens aangeland bij de belangrijkste taak van de schoolraad: het voeren van de democratiseringsactie, die uiteindelijk zal moeten leiden tot het schoolparlement. Via de schoolraad ga je dus adviseren (zie boven), maar wat je uiteindelijk eigenlijk wilt bereiken is meebeslissingsrecht in alles wat direct betrekking heeft op de school en op jezelf (keuze van leerboeken en -methoden, het ontslaan en aanstellen van leraren, het bepalen van alle schooluitgaven etc.). Daarvoor is het noodzakelijk, dat de demo-

kratiseringsactie wordt doorgezet. Waar zou trouwens die democratiseringsactie uit bestaan? Het bewustmaken van leerlingen en leraren van hun ongedesichte positie, die het en onmogelijk maakt ten volle aan bod te komen, terwijl zij, volgens democratische beginselen degene zijn die, als direktbetrokkenen zelf zouden moeten beslissen aangaande wat wenselijk is en noodzakelijk (zolang het hen zelf betreft). Op school moet dat dan gaan gebeuren in de vorm van een schoolparlement. De democratiseringsactie streeft daar ook naar de betrokkenheid van iedereen en de politisering van de betrokkenen. De school is namelijk een afspiegeling van wat er in onze democratie, althans zo noemen we het, maatschappij gebeurt. Een zeker politieke stellingname is dan wel vereist. Dat juist leraren ook bij de democratiseringsactie betrokken moeten worden is in de eerste plaats, omdat ze in vele gevallen dezelfde belangen hebben als de leerlingen (een scheiding in posities is ook niet te trekken, hoogstens in mentaliteit: actief, of passief; democratisch, of autoritair). Op de tweede plaats en dat is erg belangrijk, leraren blijven over het algemeen langer op school dan leerlingen (die zich meestal

pas in de hogere klassen bewust worden en zich actief gaan opstellen). Zij zijn het dus, die de democratiseringsactie kunnen voortzetten, wanneer er weer leerlingen van school afgaan. Om terug te komen op de schoolraad, zij kan twee dingen doen, of alleen maar adviesjes uitbrengen en zich op die manier buiten spel zetten, of zich tevens bezighouden met de democratiseringsactie om te komen tot een schoolparlement. Maar ook actie, die een maatschappijkritische houding aankweekt en misschien zelfs uitmond in streven naar maatschappelijke veranderingen. Dat vereist natuurlijk een politieke stellingname, wat dus met met zich meebrengt dat politiek binnen de kortste keren op school gaat verschijnen, als vak misschien, maar ook daarbuiten in de acties. Kiest de schoolraad voor haar tweede taak dan zal ze dus moeten werken aan de bewustmaking, het stimuleren van acties, het formeren van werkgroepen, die de objectiviteit van het cijfergeven, vrijheidsbeperking, strafmaatregelen etc. onderzoeken, hearing houden, voortdurend leerlingen en leraren van informatie voorzien, organiseren van film (Maagdenhuisfilm b.v.), discussie-middagen/avonden, projecten op touw zetten, contacten leggen met ander scholen en elkaar steunen en ondermeer bij het ministerie (d.m.v. actie) erop aandringen, dat school-

parlementen wettelijk de beslissingsbevoegde organen worden op de middelbare scholen. Dat laatste wil overigen niet zeggen dat een schoolparlement met beslissingsbevoegdheid niet onmiddellijk zou kunnen worden gerealiseerd op onze school. De schoolbesturen van bijzondere scholen vormen namelijk een stichting of een vereniging en hoeven als zodanig geen verantwoording af te leggen aan de minister van O&W (zij zijn vrij in de manier, waarop ze het bestuur van hun school inrichten), in tegenstelling tot de openbare scholen. Om twee redenen komt dat schoolparlement er echter nog niet: a. onwil van de kant van de schoolleiding en b. de meeste leerlingen zijn zich nog niet bewust van wat meebeslissingsrecht betekent. Dat er een beslissingsbevoegd schoolparlement moet komen en we ons niet moeten laten afleiden en zoethouden door alleen maar de schoolraad, zal iedere leerling wel duidelijk zijn. Dat we de democratiseringsactie niet zozeer van de schoolraad zullen moeten verwachten wordt duidelijk, als je de lijst met kandidaten en het schoolraadreglement bekijkt. Bovendien is het nog maar de vraag, of een fel actievoerende schoolraad voor de schoolleiding aanvaardbaar is? Daarom is activiteit buiten de schoolraad noodzakelijk. Er zal nog veel strijd geleverd moeten worden. Vandaar nog steeds: **SCHOLETARIERS** (ja, ook de leraren) **VERENIGT U!**

Ton van der Koppel

S. RAAD KATECHISMUS

vragen en antwoorden over het reglement van de schoolraad (SP)

Naar aanleiding van het eindverslag voor bereidende commissie schoolparlement en het reglement voor het schoolparlement heeft Ko Ariëns een aantal vragen geformuleerd (cursief afgedrukt), die door meneer Verhagen (lid van de voorbereidende commissie) zijn beantwoord. Je vindt ze hierbij afgedrukt.

UIT REGLEMENT SCHOOL PARLEMENT

Samenstelling 2. In het S.P. zijn vertegenwoordigd: a) leerlingen, b) docenten, c) ouders, d) personeel.

Vragen naar aanleiding van het reglement school „parlement“

ad 2 — *Waarom is de schoolleiding niet vertegenwoordigd, de schoolleiding, die juist de belangrijkste positie in het huidige systeem inneemt?*

Beantwoording vragen betreffende schoolparlement

Woord vooraf: De commissie van voorbereiding heeft slechts getracht te komen tot een aantal voorlopige richtlijnen t.a.v. de opzet en het reglement voor een schoolparlement, zonder de pretentie te hebben dat zij volledig is geweest. Zij is er vanuit gegaan dat het democratisch gekozen schoolparlement deze opzet en reglementen naar eigen inzicht en op democratische wijze dient te vervolmaken.

Antwoorden

ad 2: In de voorlopige opzet is het S.P. nog een adviserend en nog geen bestuurslichaam, hetwelk zij zich zelf waar zal dienen te maken.

—doel— 3) Doel van het S.P. is: a) een zo groot mogelijke medezeggenschap, zo niet medebeslissingsbevoegdheid, te verwerven in het totale beleid van de Schoolgemeenschap; b) een goede communicatie tussen de vertegenwoordigde groeperingen, onderling en van deze met de schoolleiding, tot stand te brengen en voortdurend te onderhouden.

—taak— 4. Taak van het S.P. is: a) gevraagd en ongevraagd de schoolleiding in regelmatige contacten advies uitbrengen in zaken die het schoolbeleid raken; b) zich blijvend op de hoogte houden van meningen en wensen binnen hun respectieve groeperingen, zulks om een gefundeerd en weloverwogen advies te kunnen uitbrengen; c) zorg dragen voor tijdige en voldoende informatie over de besprekingen van het S.P. aan de afzonderlijke groeperingen en aan het Schoolbestuur.

ad 3 — *het S.P. moet zich als doel stellen medebeslissingsbevoegdheid te verkrijgen, anders staat zij bij voorbaat op een zijspoor (doodlopend! !).*

ad 4 — *waarom de schoolleiding niet controleren en zonodig verantwoording van haar daden vragen?*

ad 3: ad 4: Wie geen geduld heeft en direct het onderste uit de kan wil hebben krijgt het deksel op zijn neus.

—vervanging— 8. Indien een lid zich om gegronde redenen uit het S.P. terug-

trekt, of indien een lid wordt geroeyeerd of om andere redenen het S.P. verlaat, (bijv. bij verlaten van de school), dient zo spoedig mogelijk een nieuw lid te worden gekozen.

ad 8 — 1. *aanvulling: een nieuw lid te worden gekozen „door de betreffende groep“.*

2. *zijn er nog andere redenen, waarom een lid van het S.P. geroeyeerd kan worden?*

3. *heeft de schoolleiding hier enige zeggenschap in?*

ad 8:

1. is wel de bedoeling

2. het is niet uitgesloten dat in de toekomst blijkt dat er nog andere mogelijkheden zijn

3. neen, dit is niet de bedoeling

—bestuur— 9. Het S.P. kiest uit zijn midden een bestuur, bestaande uit:

a) voorzitter; b) vice-voorzitter; c) secretaris. Twee van deze functies worden vervuld door leerlingen, één door een docent(e).

ad 9 — *graag beargumentering! Waarom personeel en ouders b.v. bij voorbaat uitgesloten?*

ad 9: uit praktische overwegingen

10. Het bestuur treedt op naar buiten als woordvoerder van het S.P., met name tegenover de schoolleiding.

ad 10 — *Overbodig: zie ad 2.*

ad 10: zie ad 2

—vergaderingen— 12. Het S.P. vergadert ten minste eenmaal per maand, behoudens de maanden juli en augustus. Buiten deze regelmatige vergaderingen kan de voorzitter een vergadering bijeenroepen, hetzij eigener beweging, hetzij op verzoek van de schoolleiding of een der parlamentsleden, indien spoedeisende zaken dit wenselijk maken.

ad 12 — *te grote macht bij de voorzitter voor het uitschrijven van bijzondere vergaderingen; drie leden van het S.P. moeten bijv. een vergadering kunnen afdwingen!*

ad 12: *Waarom niet? taak schoolparlement (zie woord vooraf)*

13. Ieder lid van de schoolgemeenschap kan de vergaderingen van het S.P. als toehoorder bijwonen.

ad 13 — *kan een toehoorder zijn stem laten klinken in de vergaderingen? Argumentatie!*

ad 13: *Bewust geen richtlijn aangeven; taak schoolparlement (zie woord vooraf)*

—reglementswijziging— 16. Wijziging in het reglement behoeft de goedkeuring van twee derde van het aantal leden.

ad 16 — *Is de helft plus één niet voldoende? Of is het reglement van het S.P. een „grondwet“?*

ad 16: *Is zeer zeker ook een mogelijkheid; taak schoolparlement (zie woord vooraf).*

Aldus aangenomen door de commissie voorbereiding schoolparlement, Amsterdam, 8 september 1969 c3. 6 tot 12 dec. Tijd voor propaganda voor de kandidaten.

Opmerkingen n.a.v. het eindverslag. Ik ben niet gelukkig met het reserveringsstelsel, zeker niet met die twee voor de vierde en vijfde klassen. Als die niet in staat zijn deze zetels te veroveren zijn ze het ook niet waard!

ad c. 3 — voor deze propaganda zijn ook propagandamiddelen nodig! Dus ook de mogelijkheid je programma op wat ruimere schaal te verspreiden. Een stencilmachine (eenvoudige uitvoering) te bedienen door enige leerlingen zou zeer welkom zijn, gezien de moeilijkheden door overbelasting bij de „schooldrukkerij“

vragen:
Ko Ariëns

Reserveringzetels: Uitgangspunt is geweest, een reservering van zetels voor laagste 3 klassen, omdat zij plm. 60% van het leerlingenaantal vertegenwoordigen. De reservering voor de 4e en 5e klassen is daar een logisch gevolg van.

ad C 3: De wijze van verkiezing en propaganda is slechts ontworpen voor deze verkiezing, met de huidige financiële middelen, met de huidige mogelijkheden in het huidige gebouw. Antwoord: R.A. Verhagen.

schoolparlementariërs (even zot)

OPEN BRIEF

Aan de schoolraden, parlementen, besturen van leerlingenverenigingen en redaksies van schoolkranten van de amsterdamsse middelbare scholen.

Amsterdam, 8 november 1969

L.S.,

In de diverse amsterdamsse middelbare scholen is discussie over onderwijsvernieuwing en alle variaties op dit thema reeds geruime tijd op gang.

Ondergetekenden vinden dat het hoog tijd is geworden alle gepraat hierover te konkretiseren in de opzet van een Experimentele Kritiese School (E.K.S.). De bedoeling is, dat wij, scholieren en leraren, in deze E.K.S. gaan experimenteren met projektonderwijs, zodat we „al lerend“ een duidelijker beeld krijgen van de kritiese school. De E.K.S. is tevens bedoeld als inspiratiebron voor diegenen, die van hun school een kritiese school willen maken. Het moet een voorbeeld worden, dat tot de verbeelding spreekt. Tenslotte willen we de buitenwacht met dit experiment laten zien dat haar cynisme niet gerechtvaardigd is. Dat scholieren wél in staat zijn een Kritiese School te zijn.

Voorlopige plannen voor de E.K.S. zijn: 3 dagen in de kerstvakantie (2, 3 en 4 januari?) in één van de amsterdamsse middelbare scholen. Aan deze 1e E.K.S. zullen ongeveer 144 scholieren kunnen meewerken. (12 werkgroepen van 12). We denken aan projecten als simulatiespel, schoolteater, film, informatica en communicatie.

Over de opzet van deze E.K.S. is op 23 november een bijeenkomst in Famos gehouden. Hoe die is verlopen, was bij de samenstelling van deze krant nog niet bekend, maar je zult er ongetwijfeld nog van horen.

verantwoordelijkheid

KAN EEN LEERLING VERANTWOORDELIJKHEID DRAGEN?

De vorige Bolwerk stond bol van politiek. Dat bol staan was, omdat de redactie vooral de leerlingen eens sterk aan het denken wilde zetten over het begrip: politiek in de school. Nu probeert de redactie jullie enig inzicht te geven d.m.v. een tweede Bolwerk, wat de bedoelingen en taken van de schoolraad zijn.

Het is de bedoeling dat in de schoolraad leerlingen, leraren, ouders en personeel zitting hebben;

Leraren, ouders en personeel zijn volwassen (althans, dat nemen we aan). De leerlingen zijn niet volwassen.

Nu kan meteen de vraag opstijgen: „Kan een leerling dan eigenlijk wel verantwoordelijkheid dragen, als hij of zij in de schoolraad zit“.

Ik hoop dat ik het antwoord op deze vraag goed zal kunnen uitleggen. Een scholier draagt op school al verantwoordelijkheid, bv.: het maken van zijn/haar huiswerk. De taak van de school de leerling zo op te leiden, dat hij de maatschappij in kan gaan.

In de maatschappij zal iedereen voor z'n eigen werk verantwoordelijkheid moeten dragen.

Dus is het eigenlijk ook de taak van de school om een leerling verantwoordelijkheid „te leren dragen“.

Laten we echter niet vergeten, dat als een leerling verantwoordelijkheid draagt, hij/zij goed op de hoogte moet zijn, waarover hij verantwoordelijkheid draagt, hij/zij moet goed ingelicht zijn.

Als een leerling zich dan van verschillende kanten laat inlichten, dan lijkt het mij mogelijk, dat een scholier de taak op zich kan nemen om verantwoordelijkheid in de schoolraad te dragen.

Hij/zij weet dan, juist door het van verschillende kanten laten inlichten, hoe zij/hij verantwoordelijk moeten zijn.

matthias de koning

P.S.: Het spijt me, dat ik zoveel keren verantwoordelijkheid, leerling en hij/zij heb gebruikt, maar ik zag geen andere mogelijkheid.

Naam van de leerling: _____ Datum: _____ 19 _____

Klasse: _____

Leervak: _____ Cijfer: _____

(Ingezonden mededeling)

Soms heb ik enkele dingen over mijn lieve, oude schoolje vernomen, die mij verantwoordigd in de pen deden klimmen.

Onlangs heb ik enkele dingen over mijn lieve, oude schoolje vernomen, die mij verantwoordigd in de pen deden klimmen.

Allereerst siteer ik uit het „Eindverslag voorbereidingskommissie Schoolparlement“, naar ik uit doorgaans welinge-lichte bronnen verneem, van de hand van de heer R. Verhagen:

„Er ontstond een actiegroep die zich, mede onder invloed van de S.B.O. niet langer kon verenigen met de ondergeschikte rol, die het leerlingenbestuur was toebedeeld“.

Alsof die actiegroep het leerlingenbestuur meer inspraak wilde geven! Het ging er de actiegroep echter om, de leerlingen zelf voor de zaak te interesseren en zo een veel ruimere inspraak te bereiken!

„... vertegenwoordigers (van wie? - comm.) gingen naar de bijeenkomsten (?) van de S.B.O. en de conferentie die werd gehouden op het Calland Lyceum“ Het leerlingenbestuur waar hier waarschijnlijk op bedoeld wordt, is verboden deel te nemen aan het 2de landelijke S.B.O.-congres, en andere S.B.O.-bijeenkomsten waren er vorig jaar niet. Schoolvoorbeeld van geschiedvervalsing. Geweldig!

„Op het initiatief van de leerlingenvereniging werd een commissie in het leven geroepen met als taak voorbereidingen te treffen voor een te kiezen schoolparlement“.

Ondemokraties

Dat dit initiatief ontlokt werd door enige: aktie van meer geëngageerde Piustieners och ja, een kniesoor die daar op let. De auteur steekt zijn sympathie voor ons leve leerlingenbestuur niet onder stoelen of banken, maar wat verwacht je anders van de manipulator, pardon, mentor van de leerlingenvereniging? Op de andere kant van het stencil het burokratische, korporatistische en ondemokratiese „reglement schoolparlement“. Het is onzin om in dit vroege stadium van scholierenprotest en -politiseren de demokratiseringstendenzen vast te willen leggen in een structuur. Verder is iedere structuur zonder medebeslissingsrecht van de leerlingen en leraren per definitie ondemokraties! En tenslotte begrijp ik niet, dat leden van het parlement op zulke belachelijke gronden „geroyeerd“ (?) kunnen worden (artikel 7).

Censuur op Bolwerk

Tenslotte iets leuks over de censuur op Bolwerk (héé bestaat die nog?). Jawel, echte censuur. Nou en. De redactie is zo verstandig geweest om de laatste koupletten van Je t'aime (ochetochie, wat vies) te schrappen omdat anders de rektor boos zou worden en dan krijgen we geen sentjes meer. (intimidatie, weet je nog wel?)

Toen ik vroeg, of ik dat schandalige feit mocht opnemen in de interscholairse krant van VAAG in het kader van onze sensuuraktie kreeg ik ten antwoord, dat de redactie daar liever niet aan wilde, want de rektor mocht dat krantje eens lezen en zich afvragen, wie van de redactie uit de school geklapt had . . . Verder is het zwartomlijnde vakje bij het interview van Ed. H. G. J. Koster wel opvallend wit, maar ja de autoriteiten moeten nu eenmaal beschermd worden tegen de vuile streekjes van de moderne journalistiek . . .

P.S. Ik zou het erg fijn vinden, wanneer iemand mij in woorden van één lettergreep zou kunnen uitleggen, waar het schoolparlement het recht vandaan haalt, om akties te organiseren en geldelijke bijdragen aan eventuele actiegroepen te vragen? Waar blijft ons partikulier initiatief? (art. 14 en 15 van het reglement schoolparlement).

Luuk Woltring

naschrift:

De redactie is het volkomen eens, met wat in de eerste twee alinea's van dit stuk wordt

redaksie

HERFSTTOERNOOI 1969

Ook dit jaar weer een herfsttoernooi, waaraan Pius X meedeed, d.w.z. enkele leerlingen speelden en andere probeerden tevergeefs de grote legioenen, die de andere scholen kwamen aanmoedigen, te overstemmen.

Waar waren de drommen sportieve leerlingen van onze school? Ook hadden wij zo graag een enkele leraar ons willen zien aanmoedigen, we zagen er jammer genoeg geen een.

Maar goed, de spelers hebben geprobeerd er het beste van te maken en de resultaten mogen er toch echt wel zijn.

Hier volgen de feiten voorzover we die konden verzamelen:

Bij tafeltennis werden we tweede van de 5 scholen.

Volleybal jongens: Na de tegenstanders grondig te hebben gadeslagen, heeft men het zo weten uit te kienen, dat er één wedstrijd gewonnen werd, resultaat 16de van de 25.

Handbal jongens: Dit team bereikte ondanks een lichte onderschatting van de tegenstanders en na een wedstrijd tegen een wel heel erg sterk team toch nog een goede 4de plaats (van de 25).

De meisjes moesten zich op dit gebied met de 12de plaats van de 30 tevreden stellen, mede door grote persoonlijke verwarring van een der speelsters en een groep die niet kwam opdagen.

Bij het dammen haalde het Pius X Lyceum met 4 - 6 de 2de plaats van de vijf plaatsen.

Hun mascotte heeft kennelijk even verstek laten gaan, anders waren ze vast eerste geworden.

A. v. d. Kroon

IS EEN SCHOOLRAAD EEN ZOETHOUDER?

Na ongeveer tien maanden voorbereiding is de instelling van een schoolraad (onder de misleidende naam „schoolparlement“) in zicht. Een schoolraad waarin vertegenwoordigers van alle groepen die bij de school betrokken zijn zitting hebben en die een zuiver adviserende taak heeft.

Welke waarde moet daaraan gehecht worden? M.i. een zeer minimale, omdat er door een schoolraad geen fundamentele veranderingen teweeg gebracht kunnen worden, waardoor deze een schijn-demokraties karakter krijgt. We mogen dan meepraten en er wordt waarschijnlijk ook nog naar ons geluisterd, maar daarmee is de kous af. Pas wanneer we mee mogen beslissen, en daar zit dan de consequentie aan vast, dat we medeverantwoordelijkheid krijgen, zijn we mondig.

van de maatschappij en kan daarom niet los van politiek gezien worden, met name van de onderwijspolitiek. Ten tweede het activeren van allen die bij de school betrokken zijn.

mislukt

Zodra de meerderheid van de school ervan overtuigd is, dat bovenstaande twee punten van essentieel belang zijn en als zodanig nagestreefd worden, is de tijd rijp om een schoolparlement in te voeren, want alleen dan is het mogelijk de verantwoordelijkheid over de genomen beslissingen gelijkmatig over vele hoofden te verdelen. Zolang dit niet het geval is, zullen de gesprekken in het schoolparlement verzanden en degraderen tot geleuter over welke beat-groep op het schoolfeest moet komen en of de nieuwe koffie-automaat tegenover de WC van de jongens of de meisjes moet komen te hangen. Een dergelijke situatie is ontstaan op een niet nader te noemen gymnasium in Amsterdam. Het schoolparlement werd ingevoerd en spoedig ontstond er een actiegroep die zich afvroeg of het schoolparlement niet weg moest. De actiegroep kwam o.a. met de volgende bezwaren:

1. te weinig informatie
2. te weinig communicatie tussen leiding en leerlingen
3. te weinig interesse van de leerlingen (slechts vier kandidaten voor een zetelbezetting van vijf)
4. te weinig gepraat over essentiële zaken
5. het afbreken van discussie in het parlement

Bij andere scholen, waar reeds een schoolparlement is, liggen de zaken ongeveer hetzelfde. Uit deze bezwaren trek ik de volgende konklusie. Is de tijd rijp om een schoolparlement te formeren, dan moet voorkomen worden dat het een afgescheiden groep wordt, waarbinnen gekletst wordt over onbenullige zaken. Tot slot nog iets over een school waar het parlement uitstekend blijkt te functioneren. De school staat in Bokrijk in België, onder Maastricht. Het leerlingenaantal bedraagt 180 en de héle school draagt verantwoordelijkheid. Het schoolparlement is een uitvoerend orgaan

Een orgaan dat in principe wel demokraties is, is een schoolparlement. het doel van zo'n schoolparlement is (zie ook elders in deze krant) een middel te zijn om de demokratiseringsaktie te steunen en wanneer deze geslaagd is haar in stand te houden en zondig te vernieuwen.

Een demokratiseringsaktie is noodzakelijk omdat het onderwijs op het ogenblik veel te eenzijdig is, door je wezenlijk niet voor te bereiden op de maatschappij.

De demokratiseringsaktie zal op twee punten moeten aansturen. Teneerste de politisering van het onderwijs. Het onderwijs is een deel

en is niet afgebakend: het is een soort forum van aktieve mensen. Wat de leerlingen betreft, zij staan niet extreem tegenover elkaar, maar voelen elkaar aan.

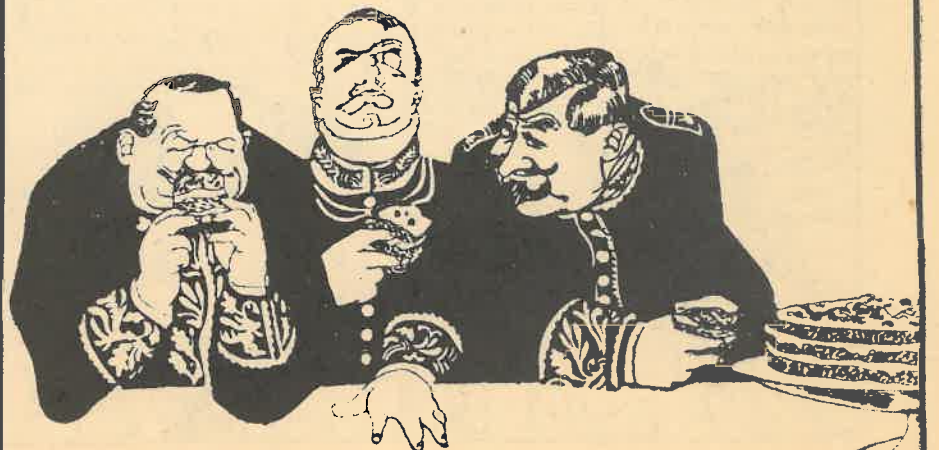
verkeerde weg

Het is duidelijk dat we op Pius X de verkeerde weg bewandelen. Vanaf het begin van het nieuwe schooljaar tot de dag waarop ik dit artikel schrijf, 11 november, is er van de kant van de voorbereidende commissie slechts één verslag uitgekomen, het zgn. eindverslag. Hierdoor wordt het nu al ontbreken van kommunikatie tussen voorbereidende commissie en leerlingen en leraren duidelijk gedemonstreerd.

Het doel van de schoolraad, nl. een zo groot mogelijk medezeggenschap zo niet medebeslissingsbevoegdheid te verwerven in het totale beleid van de scholengemeenschap en een goede kommunikatie tussen de vertegenwoordigde groeperingen onderling en van deze met de schoolleiding tot stand te brengen en te onderhouden, juich ik toe. Maar dan moet de schoolraad niet vervallen in een totale verzanding, waar niet meer uit te komen valt. Daarom zou ik iedereen willen aanraden gehoor te geven aan artikel 13 van het reglement van de schoolraad.

WEES KRITISCH, HOUD DE ZAAK IN DE GATEN EN LAAT JE NIET IN DE MALING NEMEN!

Henriëtte Loogman

de lerarenvergadering heeft weer over je cijfer beslist

hulp

VOOR EEN BOLWERKREDAKTEUR

naar aanleiding van het onderschrift van mijn stuk „ANTI-AKTIE“ in het vorig bolwerk.

Uit betrouwbare bron heb ik vernomen dat ondergetekende van het betreffende onderschrift Ton van der Koppel is.

TOCH MAAR EVEN.....

Het artikeltje van Matthieu Besseling van de anti-aktiegroep in de vorige Bolwerk was voor ons reden om, samen met elkaar, een stukje te schrijven voor deze Bolwerk.

Allereerst wilde de anti-aktiegroep ons overtuigen door middel van een handtekeningenlijst dat niet iedereen dezelfde ideeën heeft als wij. Kom, kom, Matthieu, dat wisten wij allang nadat wij de meningen hier en daar gepolst hadden. Deze handtekeningenactie werd echter een mislukking, volgens Matthieu niet omdat er geen aanhangers waren maar omdat er geen aanhangers waren maar omdat de aanhangers te lamleidend waren om een handtekening te zetten of helemaal geen mening hadden. Dit soort mensen rekenen wij niet tot de categorie aanhangers. Bovendien bevestigt Matthieu hier wat de SBO al van het prille begin af gesteld heeft: de leerlingen zijn dof en apaties. Maar nu de klap op de vuurpijl: enkele leden der Aktiegroep zetten zeld hun handtekening (!!), niet omdat wij niet vast achter onze principes staan en ook niet omdat wij het eens waren met wat de anti-aktiegroep op het door hen op de muurkrant opgehangen papiertje zich tot doel had gesteld, nl. het uit de wereld helpen van de dwaze ideeën van de Aktiegroep. Wat kunnen wij anders doen dan met dit doel instemmen? Immers zo wij al dwaze ideeën hebben zijn wij er alleen maar bij gebaat dat deze uit de wereld geholpen worden.

Vervolgens begint Matthieu opeens over een strafcommissie waar wij het nooit over hebben gehad, maar waar wij wel erg graag even op in willen haken. Hij zegt dat het onvermijdelijk zal zijn dat leerlingen voor leerlingen pleiten en leraren voor leraren. Edoch, dit is iets wat nog niet te bewijzen is maar wat de praktijk zal moeten uitwijzen.

Inspraak bij het benoemen van leraren

Inderdaad is dit moeilijk te realiseren, maar dat wil nog niet zeggen dat wij moeten toestaan dat de schoolleiding in alle stilte het lerarencorps kan selekteren en alleen verantwoording schuldig is aan het schoolbestuur. Er zou b.v. een kleine afvaardiging van leerlingen, leraren en ouders kunnen komen die de schoolleiding bijstaat in het benoemingsleied.

Inspraak bij ontslag en verlenging van tijdelijke aanstellingen is daarentegen heel goed te realiseren, want als een leraar een tijdje op school is kennen een hoop mensen hem en kunnen dus over hem oordelen. Als de leraren zelf daarin geen inspraak willen hebben, omdat dat de collegiale verhoudingen tussen de leraren onderling niet ten goede zou komen, dan krijgen ze deze ook niet, en waarom is het dan te gek dat de leerlingen wel en de leraren niet inspraak hebben bij dit onderwerp, als de leraren het zelf niet willen? En als de leerling op een gegeven moment zou kunnen medebeslissen over het lot van zijn leraar, dan zou de verhouding leerling-docent natuurlijk wel

Aangezien hij niet één van de leden der Aktiegroep is, vind ik het erg vreemd, dat hij wel zo ondertekent!! Hij had zijn naam eronder moeten schrijven en zo niet, dan had hij beter het hele onderschrift achterwege kunnen laten. Bovendien slaat hij als redaktielid wel een gek figuur: immers, de redakteuren vragen altijd met nadruk om alle stukken met je eigen naam te ondertekenen (of is deze nieuwe redactie soms tot andere gedachten gekomen?) Maar nu wat betreft de inhoud van het onderschrift: Ik kan me voorstellen dat hij zijn

naam niet eronder durfde te zetten, want het was niets meer dan een loze kreet. Iedereen mag kritiek schrijven zoveel hij wil, maar laat hij dan wel argumenten gebruiken en niet zomaar vaststellen dat iets onzin is! Er is nog slechts één manier voor hem om zijn figuur te redden: een duidelijke kritiek schrijven in het volgende Bolwerk, die wat omvangrijker is dan een enkele loze opmerking. Met hooggespannen verwachtingen wacht ik het volgende Bolwerk af, immers, van een redakteur mag je toch wel iets verwachten!

Matthieu Besseling 6B

a fortnight in england ☐ Slaapkamergeheimen! ! !

Ofschoon we 's avonds doodop waren, konden wij de slaap vrijwel nooit vatten, dit vooral dankzij ene Anneke D., die altijd last van galbulten had. Toen zij, om één uur 's nachts weer eens zo'n aanval kreeg en aan de heer Tel om zij'n vroeg, adviseerde deze ze open te krabben. Het is er helaas niet van gekomen. Op één van onze zwerftochten door Hastings kochten we een reuzecake. Het bleek dat deze net iets te veel voor onze overvolle magen was en we besloten hem over te doen aan de jongens in ruil voor een zuurstok, die slechts met een zaag in stukken te krijgen was.

We lieten een waslijn, waaraan we vakkundig het restant cake gebonden hadden, zakken tot voor de jongenskamer. Daar werd de lading, na een seintje van ons, spoedig gelost. Wij hebben geen kruimel terug gezien. De verkleedpartij vóór en ná het zwemmen vullen een hoofdstuk apart. Enerzijds omdat eens, toen wij ons aan het verkleeden waren,

erg „gek“ komen te liggen.

Maar waarom zou de verhouding niet beter worden: de leerling is dan immers gedwongen ook de positieve kanten van een leraar te zien? Nu komen we bij het volgende punt nl. inspraak bij boekenkeus en onderwijsmethoden. Matthieu zegt dat de leraren beter in hun vak thuis zijn dan welke leerling ook en dat zij daardoor ook het beste kunnen beslissen over boeken en methoden. Dit is niet helemaal waar, want alleen de leerlingen kunnen uitmaken of een boek of methode de stof duidelijk maakt; de leraar kan dit niet omdat de stof voor hem al duidelijk is. De leerlingen oordelen dus na ermee gewerkt te hebben (bv. na een jaar).

Contact met andere democratiseringsbewegingen

„... deze groepen worden veelal geleid door werkschuwe, bedschuwe (denk aan de Dam), langharige elementen“. Dit is natuurlijk een grapje van Matthieu: we are not amused (vrij naar queen Victoria). Ook is het niet waar dat de beweging door fabrieksarbeiders geleid wordt. Bovendien insinueert hij met de passage „zij worden na lagere school, ulo, beroepsopleiding etc. bijvoorbeeld fabrieks-

ná een verfrissende duik, we onverwachts bezoek kregen van een Engelse plumber (vertaling in woordenboek), die het binnenkomen door een deur beneden zijn waardigheid achtte en daarom het raam verkoos. De arme man schrok erger dan wij en maakte zich snel uit de voeten. Anderzijds omdat Joke W. natuurlijk weer eens miniem gekleed over de bovenverdieping doolde, waarna onder andere een zekere Stan v.d. V. getuige was. Dit gebeurde allemaal, omdat eerdergenoemde en beruchte Anneke, dreigde, Joke in onfatsoenlijke houding op de foto vast te leggen. (wordt vervolgd.)

„arbeider“ dat een arbeider interieur (= minderwaard) is aan anderen (of aan Matthieu zelf?) Dit vinden wij een smerige, fascistische opmerking.

Verder zegt Matthieu dat fabrieksarbeiders andere belangen hebben, dus andere meningen en dat het daarom niet mogelijk is om met deze mensen te werken aan een democratisering van onze school. Ze hebben natuurlijk wel andere belangen, maar daarom hoeven ze nog geen andere mening te hebben en democratisering van het onderwijs, en daarom kunnen we best met hen samenwerken (overbrugging van de kloof tussen intellectuelen en arbeiders, en bundeling der krachten voor verbetering van moedertje maatschappij).

A.S.B.O.

Over de Amsterdamse Scholieren Belangen Organisatie kunnen we kort zijn, Matthieu heeft wel enigszins gelijk als hij zegt dat de ASBO d.m.v. reducties leden tracht te werven. Maar chantage is het niet: dat is te sterk uitgedrukt. Er staat immers duidelijk op het „blauwe formulier“ dat je door lid van de ASBO te worden het streven naar onderwijsvernieuwing steunt. Je kan het reductiesysteem hoogstens een lokmiddel noemen. Iemand die persé de onderwijsvernieuwing niet wil steunen, zal dus heus geen lid worden.

NB. De ASBO is niet hetzelfde als VAAG-VAAG is een van de werk-/aktie-groepen binnen de ASBO. VAAG voert een eigen beleid maar wordt financieel gesteund door de ASBO, die het benodigde geld ontvangt van haar leden. En bovendien kun je, als je het niet met het beleid van de ASBO eens bent, in de algemene ledenvergaderingen (als je tenminste lid bent), jouw mening naar voren brengen.

Hoewel in de vorige Bolwerk al door een lid

EEN STENCILMACHINE VOOR F 200,—

Vrijheid van meningsuiting en drukpers is door een door democratie aangetaste Thorbecke (zie ieder geschiedenisboekje) al in 1848 doorgedreven en sindsdien hebben alle Nederlanders voortdurend hun wettelijke recht opgeëist. Maar toch in Nederland loopt alles vijftig jaar achter (ze hebben onlangs ontdekt, dat alleen het vervolgonderwijs in Brits-Honduras slechter is dan dat in Nederland) en in het onderwijs honderdvijftig jaar en meer.

Dat blijkt weer heel duidelijk in de periode, dat de verkiezingen voor de schoolraad op gang komen. Het ligt dan namelijk voor de hand, dat de kandidaten hun programma's bekend maken via één van de meest praktische manieren van deze eeuw: het stencil. Maar wat blijkt? De voorbereidende commissie voor de schoolraad heeft maar vast besloten dat kandidaten geen gebruik kunnen maken van de stencilmachine, omdat meneer Slimmers, die dat ding mag bedienen het toch al zo druk heeft met het stencillen van lijstjes, programma's, bekendmakingen van de schoolleiding, rooster, proefwerken etc., dat hij voor de leerlingen geen tijd heeft. Bovendien, elk stencil moet eerst door de rektor worden gezien en gesigneerd voor het kan worden gestencild.

Zelfs Jan Hoving (lid lerarenbestuur) laat zijn stencil eerst aan de rektor zien. Daar komt nog bij, dat alle stencils, die in verband met de schoolraad worden verspreid eerst ook nog eens door de voorbereidende commissie moeten worden goedgekeurd. Het is wel duidelijk, dat op deze manier aan die vrije drukpers wordt getornd en dus aan de vrijheid van meningsuiting.

Een praktijkvoorbeeld van hoe het met stenciltjes kan lopen. De Bolwerkenquête over politiek op school wilde meneer Slimmers in eerste instantie niet stencillen, omdat hij geen propaganda-materiaal mag stencillen (alfoef een enquête propaganda is) en dat hij er veel eerder van de op de hoogte had moeten zijn, wat in zijn overbelaste situatie een volkomen terecht eis is. Ook het voorstel van Bolwerk om zelf te stencillen kon geen doorgang vinden, omdat de machine te kostbaar was om door onoordeelkundig gebruik kapot te gaan. De enquête is tenslotte door iemand van de redaksie ergens in een pastorie in Amsterdam gedraaid.

Maar goed, het gaat er niet om verwijten te maken, want het is op het ogenblik technisch niet haalbaar ook nog stencils te draaien van leerlingen. Ik wil alleen even wijzen op een heel goede mogelijkheid die meneer Slimmers aan de hand deed n.a.v. de Bolwerkenquête. Hij zei, koop voor honderdvijftig à tweehonderd gulden een tweedehands stencilmachine en laat alle leerlingen daar op stencillen. Er kan bijvoorbeeld een groepje worden geformeerd van een aantal leerlingen, die weten hoe ze met zo'n ding moeten omgaan en ieder stenciltje dat binnenkomt even draaien op bijvoorbeeld vrijdagmiddag. Een tweede stencilmachine voor leerlingen en ook leraren, die ergens anders niet terecht kunnen, geeft iedereen de gelegenheid zij, of haar mening kenbaar te maken en helpt mee de communicatie op school te bevorderen. Dat maakt de zaken zoveel aangenamer.

BOLLETJE

van de aktiegroep getwijfeld werd aan het nut van een reactie op het verhaaltje van Matthieu Besseling, zijn wij van mening dat het nu toch niet helemaal zoek is, omdat er nog steeds mensen schijnen rond te lopen die de onzin van een kritiek als die van hem niet inzien. Hij gebruikt geen argumenten om aan te tonen dat onze ideeën irrealistisch zijn, en dus is zijn kritiek geen kritiek maar een soort telegraafmethode om mensen af te kraken.

Rob Frederiks, Ton van der Koppel, Johan Loogman, Rudi Nagel, Ben Schmand, Aart Sterkenburg.

